

МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗА ОСВІТНЬО- ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «ЦИВІЛЬНА БЕЗПЕКА»

Метою моніторингу було вивчення рівня задоволеності здобувачами вищої освіти якістю освітнього процесу ТДАТУ з метою вдосконалення якості вищої освіти. Анкетування проведено в 1 семестрі 2019-2020 навч. року.

Учасники анкетування – здобувачі вищої освіти, які навчаються за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Цивільна безпека».

Всього опитано за анкетною для здобувачів вищої освіти щодо якості освітньої програми **58 респондентів** ступенів вищої освіти «Бакалавр» та «Магістр», контингент який представлено на рисунку 1.

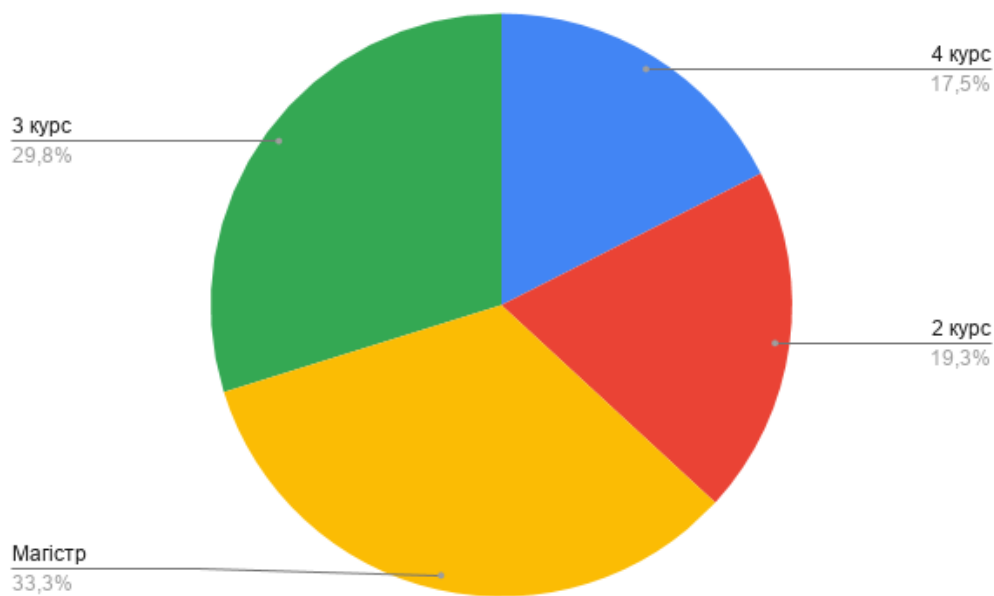

Рис. 1. Контингент респондентів (у відсотках)

Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою:

1 бал – якість відсутня;

2 бали – якість проявляється зрідка;

3 бали – якість проявляється на достатньому рівні;

4 бали – проявляється часто;

5 балів – якість проявляється практично завжди.

Результати оцінювання здобувачами вищої освіти представлено у таблиці 1.

Таблиця 1- Оцінювання якості ОПП «Цивільна безпека» здобувачами вищої освіти (у відсотках)

№ з/п	Критерій оцінювання	Бали				
		5	4	3	2	1
1	Задоволеність навчанням за обраною освітньою програмою	55,2	36,2	5,2	3,4	0
2	Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін	50,0	44,8	3,4	1,7	0
3	Відповідність отриманих результатів вивчення дисциплін заявленим в них цілям	70,7	24,1	3,4	1,7	0
4	Актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень у відповідній галузі	60,3	34,5	3,4	0	1,7
5	Співвідношення теоретичної і практичної частини	60,3	32,8	3,4	1,7	1,7
6	Прозорість та чесність оцінювання знань	75,9	19,0	1,7	0	3,4
7	Використання викладачами сучасних педагогічних методів (майстер-класів, навчальних дискусій, мозкового штурму, тренінгів, ділових ігор тощо)	48,3	37,9	8,6	1,7	3,4
8	Спрямованість дисциплін на майбутню професію	69,0	29,3	0	1,7	0
9	Обґрунтованість навантаження на здобувача вищої освіти (кількість дисциплін на семестр, кількість годин аудиторної і самостійної роботи на тиждень)	60,3	25,9	12,1	1,7	0
10	Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо)	56,9	34,5	5,2	1,7	1,7
11	Залучення здобувачів вищої освіти до організації, проведення та участі у наукових і практичних заходах	51,7	39,7	5,2	1,7	1,7
12	Доступність графіків освітнього процесу та розкладів	69,0	27,6	3,4	0	0
13	Доступність навчальної і наукової літератури бібліотеки університету, репозитарію	79,3	20,7	0	0	0
14	Якість методичних матеріалів дисциплін на НІП ТДАТУ	72,4	22,4	3,4	1,7	0
15	Допоміжний персонал деканату, кафедр та бібліотеки кваліфіковано та доброзичливо сприяє моєму навчанню	74,1	25,9	0	0	0

Відповідно до результатів анкетування, оцінка організації освітнього процесу за ОПП «Цивільна безпека» за всіма критеріями є досить високою. Найвищі оцінки здобувачі вищої освіти поставили за критеріями: «спрямованість дисциплін на майбутню професію», «доступність навчальної і наукової літератури бібліотеки університету, репозитарію», «допоміжний персонал деканату, кафедр та бібліотеки кваліфіковано та доброзичливо сприяє моєму навчанню». Найнижче здобувачі вищої освіти оцінили: «використання викладачами сучасних педагогічних методів (майстер-класів, навчальних дискусій, мозкового штурму, тренінгів, ділових ігор тощо)».

Загальну оцінку якості освітнього процесу за ОПП «Цивільна безпека» здобувачами вищої освіти різних курсів представлено у таблиці 2. Найвищі бали поставили здобувачі 4 курсу (51,3% опитаних оцінили на 5 балів та 47,3% на 4 бали). 3,3% опитаних здобувачів вищої освіти 3 курсу оцінили якість освітніх послуг на незадовільному рівні.

Таблиця 2 - Оцінювання якості ОПП «Цивільна безпека» здобувачами вищої освіти різних курсів (у відсотках)

№ з/п	Курс, на якому навчається студент	Бали				
		5	4	3	2	1
1	1 курс	0	0	0	0	0
2	2 курс	72,1	19,4	7,3	1,2	0
3	3 курс	53,7	38,9	4,1	1,9	1,5
4	4 курс	51,3	47,3	1,3	0	0
5	магістри	74,4	19,6	3,2	1,4	1,4

Якість викладання дисциплін здобувачами вищої освіти було запропоновано оцінити за **25 критеріями** (таблиця 3).

Аналіз **73 анкет** показав, що вони в цілому задоволені рівнем викладання дисциплін з середнім відсотком відвідуваності **84,6%**. Найвищими балами в I розділі «Методичний рівень знань» оцінено «проявляє творчий підхід та інтерес до своєї роботи», «якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на НПП»; в II розділі «Теоретичний рівень занять» - «проявляє професійну ерудицію»; в III розділі «Ставлення до студентів» - «доброзичливість і тактовність, толерантність», «охайність, зовнішній вигляд», «доброчесність».

Таблиця 3 – Оцінювання якості викладання дисциплін здобувачами вищої освіти (у відсотках)

Критерії оцінювання	5	4	3	2	1
I. Методичний рівень занять (середнє значення)	67,9	28,5	3,3	0,2	0
Викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій	50,7	43,8	4,1	1,4	0
Дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, видокремлює важливі моменти	74,0	20,5	5,5	0	0
Може викликати і підтримати інтерес аудиторії до дисципліни	72,6	23,3	4,1	0	0
Слідкує за реакцією аудиторії	65,8	31,5	2,7	0	0
Ставить питання і мотивує до дискусії	76,7	17,8	5,5	0	0
Володіє високою культурою мовлення	61,6	34,2	4,1	0	0
Дотримується оптимального темпу викладення матеріалу	69,9	27,4	2,7	0	0
Проявляє творчий підхід та інтерес до своєї роботи	67,1	32,9	0	0	0
Використовує навчально-методичні матеріали (методичні вказівки, посібники тощо)	72,6	23,3	4,1	0	0
Якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на НПП	68,5	30,1	1,4	0	0
Спонукає до використання ресурсів наукової бібліотеки ТДАТУ у процесі вивчення дисципліни	71,2	24,7	4,1	0	0
Використовує технічні засоби навчання (комп'ютер, проектор тощо)	64,4	32,9	1,4	1,4	0
II. Теоретичний рівень занять (середнє значення)	67,9	27,9	4,1	0	0
Проявляє професійну ерудицію	60,3	37,0	2,7	0	0
Знайомить з останніми досягненнями науки	69,9	26,0	4,1	0	0
Наводить науково-обґрунтовані аргументи	75,3	20,5	4,1	0	0
Пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців	69,9	26,0	4,1	0	0
Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)	64,4	30,1	5,5	0	0
III. Ставлення до студентів (середнє значення)	72,6	25,9	1,5	0	0
Доброзичливість і тактовність, толерантність	56,2	43,8	0	0	0
Пунктуальність, організованість	75,3	21,9	2,7	0	0
Вимогливість, наполегливість	71,2	26,0	2,7	0	0
Зацікавленість в успіхах здобувачів вищої освіти	74,0	23,3	2,7	0	0
Зрозумілі й оприлюднені критерії виставлення оцінок	65,8	31,5	2,7	0	0
Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання	68,5	30,1	1,4	0	0
Охайність, зовнішній вигляд	83,6	16,4	0	0	0
Доброчесність	86,3	13,7	0	0	0
Середній показник відвідуваності занять	84,6				

Найнижчі бали в I розділі отримано за «викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій», «використовує технічні засоби навчання (комп'ютер, проектор тощо)»; в II розділі – «організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичні вказівок тощо)»; в III розділі – «зрозумілі й оприлюднені критерії виставлення оцінок».

Висновки

1) Моніторинг оцінювання якості ОПП «Цивільна безпека» здобувачами вищої освіти показав, що позитивні результати основних критеріїв забезпечення якості освітньої діяльності були отримані за: «спрямованість дисциплін на майбутню професію», «доступність навчальної і наукової літератури бібліотеки університету, репозитарію», «допоміжний персонал деканату, кафедр та бібліотеки кваліфіковано та доброзичливо сприяє моєму навчанню».

2) Також спостерігаються такі критерії, за якими здобувачі вищої освіти не зовсім задоволені якістю освітнього процесу, а саме «використання викладачами сучасних педагогічних методів (майстер-класів, навчальних дискусій, мозкового штурму, тренінгів, ділових ігор тощо)».

3) З метою підвищення якості освітнього процесу за освітньою програмою «Цивільна безпека» та врахування думок здобувачів вищої освіти необхідно при проведенні практичних занять з навчальних дисциплін професійної підготовки запровадити використання сучасних педагогічних методів (майстер-класів, навчальних дискусій, мозкового штурму, тренінгів, ділових ігор) з метою формування пізнавальних і професійних мотивів та інтересів, виховання системного мислення фахівця з цивільної безпеки та цілісного уявлення про професійну діяльність.

4) Моніторинг оцінювання якості викладання дисциплін здобувачами вищої освіти показав, що найвищими балами оцінені наступні критерії: «проявляє творчий підхід та інтерес до своєї роботи», «якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на НПП», «проявляє професійну ерудицію», «доброзичливість і тактовність, толерантність», «охайність, зовнішній вигляд», «доброчесність». Найнижчі бали отримали за: «викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій», «використовує технічні засоби навчання (комп'ютер, проектор тощо)», «організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)», «зрозумілі й оприлюднені критерії виставлення оцінок».

5) З метою підвищення рівня знань запропонувати здобувачам вищої освіти додаткові консультації та компенсаційні курси з дисциплін, які на їх думку є незрозумілими та складними, підвищити при проведенні лабораторних занять використання приладів у відповідності з навчальними програмами, а також

підвищити рівень організації самостійної роботи здобувачів за рахунок індивідуальних завдань різного рівня складності та проведення он-лайн консультацій на навчально-інформаційному порталі ТДАТУ.

б) З метою покращення зрозумілості виставлення оцінок для здобувачів вищої освіти та надання інформації стосовно оцінювання їх знань, більш детально описати критерії оцінювання теоретичних та практичних навичок та вмінь за змістовий модуль та відповідний розподіл балів, а також конкретизувати порядок зарахування пропущених занять здобувачами вищої освіти.

Декан факультету агротехнологій та екології,
к.с.-г.н, доцент

Іванова І.Є.

Завідувач відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н, доцент

Скляр Р.В.